

Fakta

Byggår 1921, invigd 28 november 1921

Arkitekt Georg A Nilsson

Ändamål Folkskola

Arkitektur

Skolan är en sk. Palatsskola, som när den byggdes var Sveriges största. Byggnadsstilen för tankarna till ett gammaldags palats. Den arkitektoniska stilen kallas för jugend och det vi ser prov på är en sen jugend. Jugendstilen kommer ifrån Tyskland och själva ordet betyder ung. Stilen kännetecknas av rik stiliserad ornamentik och ett av de bästa exemplen i Stockholm är posthuset på Vasagatan byggt 1903. Där har man använt sig av den för stilen typiska sandstenen. Sandsten är relativt lätt att arbeta i, mjuk och formbar som den är. På Högalidsskolan hade emellertid inte Nilsson tillgång till detta dyrbara material, utan hantverkarna (murarna) fick själva lösa uppgiften att forma ornamentiken i murbruk och betong. Vi kan konstatera att man varit mycket framgångsrika eftersom utsmyckningarna fortfarande är intakta.

Borgen

Skolan ser ut som en borg med öppning mot ena fonden, två stycken flyglar samt en tvärbyggnad. När skolan byggdes fanns inga andra byggnader på den höga liden utan utsikten måste ha varit magnifik och huset ha varit klart synligt då man närmade sig staden ifrån söder. Samtidigt som skolan uppfördes byggdes också Högalids kyrka en av de sista monumentala kyrkorna. Tankarna kommer osökt, att man byggde två stora tempel på Söders berg, ett för att tjäna människorna i vardagen och ett för att tjäna dem under helgerna. Kyrkan invigdes 1923 och är följaktligen lite yngre än skolan. Byggherren här hette I Tengbom och stilen är gotisk och inspiration har Tengbom tydligt fått ifrån Mariakyrkan i Visby.

Skolan

Entrén till skolan var alltså tänkt ifrån Folkskolegatan. De fyra portarna har alla ett gavelfält över sig och sin egna utsmyckningar och namn. Ornamentens symboler har hämtats ifrån de fyra årstiderna.

Vårporten

Utsmyckningarna är knoppande blommor. In genom denna port går man som nybörjare och fortsätter fram till mellanstadiet, i vardagslag kallar vi den för A-porten.

Sommarporten

Här har blommorna slagit ut och in genom denna port går man till exp. id-salar pers.rum och balettsalar. Porten är märkt B 1 och Huvudentré.

Höstporten

Blommorna har blivit mogna frukter, porten är märkt med B 2 och leder till samma salar som Huvudentrén.

Vinterporten

Isblommor pryder här gavelfält och krukor. Ingången leder till matsal och högstadiets lärosalar, porten är märkt med ett C.

Vaktmästare

B-huset har en dörr till som är krönt med ett gavelfält. Vi kallar porten för vaktporten eftersom det är en vakhund som visar sina tänder i gavelfältet. Bakom denna dörr var tidigare vaktmästarbostäder. Nyligen byggdes bostäderna om till fritidshemmet Fjärilsgården.

Friluftsskola

Fler moderniteter hade G A Nilsson byggt in, nämligen möjlighet till friluftsskola för tbc-sjuka barn, C- flygeln avslutas med en mur, innanför denna hade de "vanliga" barnen inte tillträde utan här undervisades och vilade sig de barn som drabbats av tbc. Naturligtvis hade man också tillgång till salar inomhus men tanken var att man skulle få så mycket frisk luft som möjligt. Tuberkulosen var under det tidiga 1900-talet ett verkligt gissel. Numera återstår bara muren och innanför finns en liten skolträdgård.

Andra stora skolor av "vår" arkitekt är Matteus 1902, Adolf Fredrik 1910.

Midsommarkransen 1915, Enskede 1915, och Mälarhöjdens skola från 1925. Idén med folkskolan var att allting skulle komma till barnen. därför fanns på Högalidsskolan både bad, tandläkare, sjuksyster och läkarmottagning. Tandläkaren och badet har försvunnit. I det gamla badet är det numera fritidsgård och uppehållsrum för elever.

För att hänga med de föränderliga tiderna har sedan skolan varit: realskola, enhetsskola, grundskola och sedan 1981 en gren med balettskola.

Sven-Erik Tunerholt

Under senare år har våra profiler vuxit. Mer om dem hittar ni på
<http://www.hogalidsskolan.se/profiler>
/Red